

NYHEDSBREV

Januar 2005

10. årgang

Nr. 1

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

Generalforsamling i 2004 afholdes **mandag d. 7. februar 2005 kl. 19.00** i Lindeværftet.

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse af regnskab
4. Behandling af indkomne forslag.
Forslag afleveres til bestyrelsen senest 19/1.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer
Leif Stig Andersen, Jørn Anders Jørgensen og
Jørgen Jessen er på valg.
6. Valg af suppleant
Jens Peter Østergaard er på valg.
7. Valg af revisor
Jens Herborg er på valg.
8. Fremlæggelse af budget og fastlæggelse af det
årlige kontingent
9. Eventuelt

Efter generalforsamlingen er der medlemsmøde.

Leif Stig Andersen

Kalender foråret 2005.

Mandag den 7. februar kl. 19.

Generalforsamling med efterfølgende medlemsmøde i Lindeværftet

Mandag den 7. marts kl. 19.

Medlemsmøde i Lindeværftet

Der er besøg af Martin Stoltze i forbindelse med ustillingen om helleristninger i Simrishamn i Skåne, hvortil vores stævnestykke og model af Hjortspringbåden skal udlånes.

Vi regner med at vi kan få Martin Stoltze til at fortælle om helleristninger og udstillingen.

Torsdag den 24. til mandag 28. marts kl. 13-17.

Vi deltager igen i Påskeudstilling i Nordborg – så der er åbent i Lindeværftet hver dag fra 13 til 17.

Lørdag den 2. april kl. 14-17.

Vi starter vores sommeråbning i Lindeværftet hver lørdag

Mandag den 2. maj kl. 19.

Medlemsmøde i Lindeværftet

Hver tirsdag

Der arbejdes på Rørbyskibet og Nydambåden

Første onsdag i hver måned

Vævegruppen arbejder

Leif Stig Andersen

Sejlads med "Tilia" på Nordborg Sø den 13. september 2004.09.14

Af skipper Knud Skov Rasmussen

Fra logbogen

For anden gang deltog "Tilia" i *En Søndag ved Søen* arrangeret af Nordborg Turistforening, Nordborg Slots Efterskole og Hjortspringbådens Laug.

Denne gang skulle vi ikke bare ligge og sejle frem og tilbage, vi skulle deltage som dommerbåd ved den ro-regatta med deltagelse af "Guldfireren", kendt som 3 gange guldmedajlevindere i letvægts-outtrigger firer i Athen og to lokale både fra Sønderborg Roklub og Deutcher Ruderverein Nordborg. Det var selvfølgelig med Danfoss' mellemkomst, da Bitten Clausen er sponsor for fireren.

"Den faste stok" mødtes på værftet kl.09.00 for at tage båden og stævn-stykket ud til transporten. Denne gang skete det mere standsmæssigt, for Johannes havde købt en nyere luksus-firehjulstrækker, som ikke osede, til turen til søen. Lidt senere mødte Nydam Selskabet op for at tage midter-stykket på en trailer.

Kl. 10 var vi klar til søsætning, men da tog regnbygerne til i styrke samtidig med at vinden nærmede sig kulingstyrke. Vi krøb i læ en tid, men ved 11 tiden stilnede regnen noget af og vi sejlede rundt om Holmen til den udlagte flydebro og lagde båden for vinden i god læ. Efter omklædning mødte 16 padlere, Jørn Anders, Magda og skipper op, og vi roede lidt omkring, mens vi omrokerede lidt med besætningen, hvis legemsvægte tilsyneladende var lidt forskellige fra tidligere!! Kl.13 mødtes vi igen og lå nu og afventede begivenhedernes gang.

"Gulddrengene" sørgede for den første begivenhed - *de havde glemt deres sæder til båden!!* Men til alt held havde Nordborg Roklub planlagt at ro med deres firer inrigger med styrmand, og den stillede de til rådighed. Efter en del forsinkelse (lang frokost hos Bitten) kom alle tre både i vandet, løbets præmier ændret fra 100 meter forspring for de lokale både på den 500 meter lange bane, til 50 meter forspring for Guld-roerne, for de fik over 100 kg mere at slæbe end de var vant til (tungere båd plus styrmand).

Tilia skulle ligge tværs af mållinien, men efter at de tre både var på vej ned til start, opdagede vi, at den ene målbøje drev hastigt ned mod start! Vi padlede efter den og fik den med tilbage, netop som der blev råbt til os, at starten var gået. Da de 500 meter var roet på ca. 2 minutter, havde vi ikke tid til at sætte bøjen korrekt, så vi lagde os i stilling med stævnen op mod den hårde vind (kuling) og skipper fik kun lige fat i truthornet og signalerede vinderen og en kvart bådlængde senere den danske båd og yderligere en bådslængde efter den tyske båd. En kneben sejr må vi nok kalde det.

Efter præmieoverrækkelsen - og champagnen og optagning af robådene, sad de fire en times tid og skrev autografer, men de havde ytret ønske om at prøve en tur med Tilia, og det fik de da lov til. De var ret usikre ved ombord-stigningen, for de troede, at Tilia ville kæntré. Det var måske Champagnen? Vi roede nu rundt om Holmen, denne gang (for første gang) med Dan som styrmand, og han fik de værste tænkelige betingelser til oplæringen i den tiltagende vind. Vi opgav at returnere og gik i stedet på land ved slæbestedet og satte Tilia på vognen klar til hjemtransport. Den var i øvrigt bemærkelses værdig tæt, skipper kunne i ro og mag også stå for lænsningen undervejs.

Kl. 17.30 var alt i hus igen.

Tilia var i vandet ca. 5 timer og udsejlede ca. 2 sømil, højt sat.

Total 326 timer og 90 sømil

Knud Skov Rasmussen (Skipper)

For en ordens skyld skal vi nævne Guld-roernes navne:

Stephan Mølvig, Eskild Ebbesen, Thor Christensen og Thomas Ebert.

Nyt fra Rørbyprojektet

Model af læderbåd.

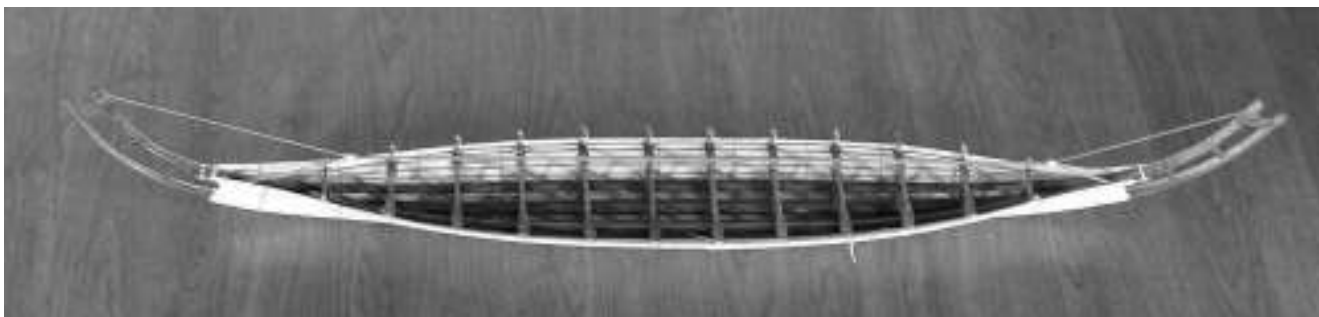
I forbindelse med vore studier over arkæologernes argumenter for og imod den hypotese, at bronzealderens både var fremstillet af et skelet beklædt med læder, er vi kommet i kontakt med en svensk forsker, Bo Lindmark, Stockholm. Lindmark har fremsat en teori for udviklingen af bådes konstruktion fra stenalderen over bronzealderen til begyndelsen af jernalderen, til Hjortspringbåden, en teori, der baserer sig på læderbeklædte både, der er opspændt med spændtøve.

Ud over et omfattende tegningsmateriale og en afhandling om emnet har Lindmark også fremstillet forskellige skibsmodeller i skala 1:15.

Sammen med det skriftlige og tegningsmæssige materialer har Bo Lindmark også overladt Hjortspringbådens Laug en kopi af Hjortspringbåden udført i læder. Endskønt den fremsendte model på nogle punkter afviger fra vores tanker om Rørbyskibets konstruktion, er den modtagne model og materialet af stor betydning for vort arbejde.

Vi takker Bo Lindmark for det tilsendte.

Bo Lindmark har meldt sig ind i lauget for at kunne følge vor opbygning af Rørbyskibet.

Værktøj til Rørbyprojektet.

Margit og Magda har i den forløbne tid interesseret sig for bronzestøbning og har fået støbt en række spydspidser i bronze i et værksted i Svendborg. Udgangspunktet var en spydspids, som Johannes havde erhvervet sig, en spydspids, der var fundet på Midtals.

Resultatet af disse støbninger har i styrke været så overbevisende, at vi har besluttet at fremstille i hvert fald dele af Rørbyskibet ved hjælp af skærende værktøjer i bronze.

Der er kontakter i gang med Haderslev Museum for at få hjælp til såvel udvalgte økse- og stemme"jerns" typer som til den indledende støbning af nogle emner. Hvis det er muligt, vil vi fortsætte arbejdet med støbning i smedjen på Lindeværftet.

Det ville være ønskeligt om flere medlemmer ville deltage i dette interessante arbejde, og det opfordres til at interesserede medlemmer kontakter Margit Christensen, Magda Pedersen eller Knud V. Valbjørn.

I vor opdeling af arbejdet med Rørbyskibet vil vi nu tilføje kapitel 7, **Værktøj**.

Rapporter

Der er eksklusiv de her vedhæftede rapporter udsendt følgende rapporter:

(1. Indledning)

1.1 Formål

1.2 Oplæg

1.3 Rørbysskitse

1.4 Indholdfortegnelse

6.5 Læderindfedtning

De fire første (1.1-1.4) er ikke hidindtil forsynet med numre.

Følgende rapporter er vedhæftet dette nyhedsbrev:

1.4 Indholdsfortegnelse (erstatte eksisterende)

6.8 Lædersyning (inklusive foto)

5.1 Tømmer

5.1.1 Valg af træsort

5.1.2 Dimensioner

5.3 Formning af træ

Det har været foreslået, at der skulle udsendes en mappe med skilleblade, hvori rapporter fra arbejdet med Rørbyskibet skulle indgå. Det vil blive diskuteret på næstfølgende bestyrelsesmøde.

Nyt fra Tilia

Vore erfaringer fra sejladsene viser, at styringen af Tilia ikke er for god, når der er en kraftig sidevind og når vi skal dreje op mod vinden. Dette kan forbedres, hvis styreåren flyttes længere agterud i overensstemmelse med helleristninger fra keltisk jernalder. (se vedhæftede billede af helleristninger). For at afprøve dette, skal der fremstilles en stang, der kan påvirke rorpinden frem og tilbage ved en eller anden form for "kugleled". En sådan stang ses blandt andet i Nordlandsbådene.

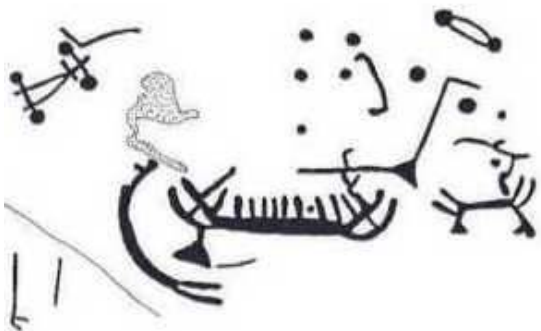

Fig. 5.14. A rock-carving ship of symmetric profile with a single steering oar, from Bjørngård, Norway. After Sogunes 1909.

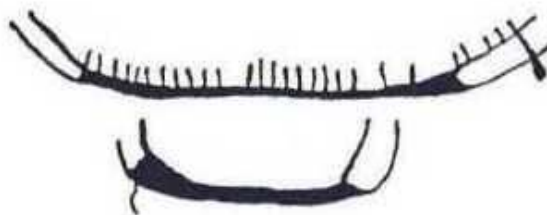

Fig. 5.15. Two symmetric-profile ships from Håmmar near Steinkjer, Norway. After Gjessing 1936.

Udstilling i Sverige

Efter en udstilling i forbindelse med helleristninger, blandt andet om skibe, på Bornholm, en udstilling, hvor vi hjalp med diverse plancher og dele, skal denne udstilling nu flyttes til Simrishamn i Skåne. Her vil man gerne også låne stævnestykket og skibsmodellen.

Vi har sagt ja til udlåningen, og det er planlagt, at vi transporterer delene til Simrishamn omkring 1. maj på en trailer. Alle udgifter til transport, km-penge, færge- og broafgifter samt opholdsudgifter revideres efter regning. Herudover betaler museet et beløb for leje af delene.

Udstillingen åbner 15. maj og kører indtil udgangen af 2005.

Martin Stoltze, der arrangerede udstillingen på Bornholm, står også for designet af Simrishamn-udstillingen. Han vil komme til Lindeværftet 7. marts for at se på realiteterne. Vi kan nok få ham til at fortælle om udstillingerne og helleristningerne på medlemsmødet samme aften.

30.12.04/ K.V. Valbjørn

Efterlysning

Vi mangler et gult ringbind med avisartikler/-udklip gennem laugets historie.

Hvis der skulle være et medlem, der er i besiddelse af denne mappe vil vi meget gerne have den leveret tilbage til Lindeværftet.

Da mappen efterhånden har manglet i et godt stykke tid anser vi den efterhånden for forsvundet, så vi er i gang med at opbygge en ny mappe. I den forbindelse vil vi meget gerne høre fra medlemmer, der ligger inde med avisudklip som vi kan låne / få til den nye mappe.

Henvendelse kan ske til Erik Longfors, tlf. 74 45 88 11

Bestyrelsen

NAVNE OG ADRESSER

Formand: J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 06 27, e-mail: naestformand@hjortspring.dk

Næstformand: Jørn A. Jørgensen, Stolbrogade 45, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 85 03, e-mail: naestformand@hjortspring.dk

Kasserer: Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 64 49, e-mail: kasserer@hjortspring.dk

Sekretær: Erik Longfors, Runevænget 2, Guderup, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 88 11

Øvrige bestyrelse: N. P. Fenger, Søbakken 14, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 04 30

Jørgen Jessen, Ugebjergvej 25, Svenstrup, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 63 74

Anton Johnsen, Vestertoften 4, Svenstrup, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 62 81, antonjohnsen@mail.dk

PR: Mogens Steffensen, Enebærvej 2, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 19 98, e-mail: pr@hjortspring.dk

Redaktion: Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 64 49, e-mail: LSAndersen@mail.tele.dk

Lindeværftet: Dyvigvej 11, Holm, 6430 Nordborg

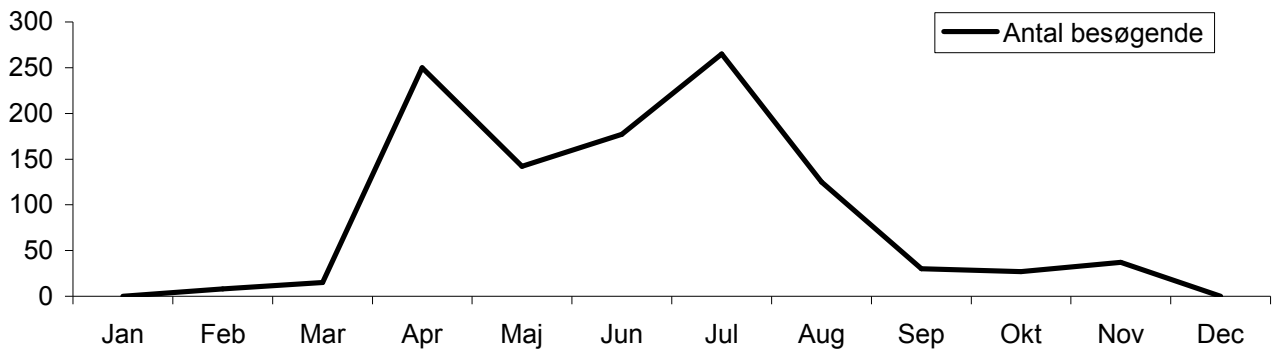
Internet: <http://www.hjortspring.dk>
<http://home6.inet.tele.dk/hjortspr>

NÆSTE NYHEDSBREV

Det næste nyhedsbrev udsendes medio/ultimo marts og eventuelle indlæg skal være indsendt primo marts.

Indlæg sendes til Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg
(LSAndersen@mail.tele.dk)

STATUS FOR EGENINDTÆGTER I 2004

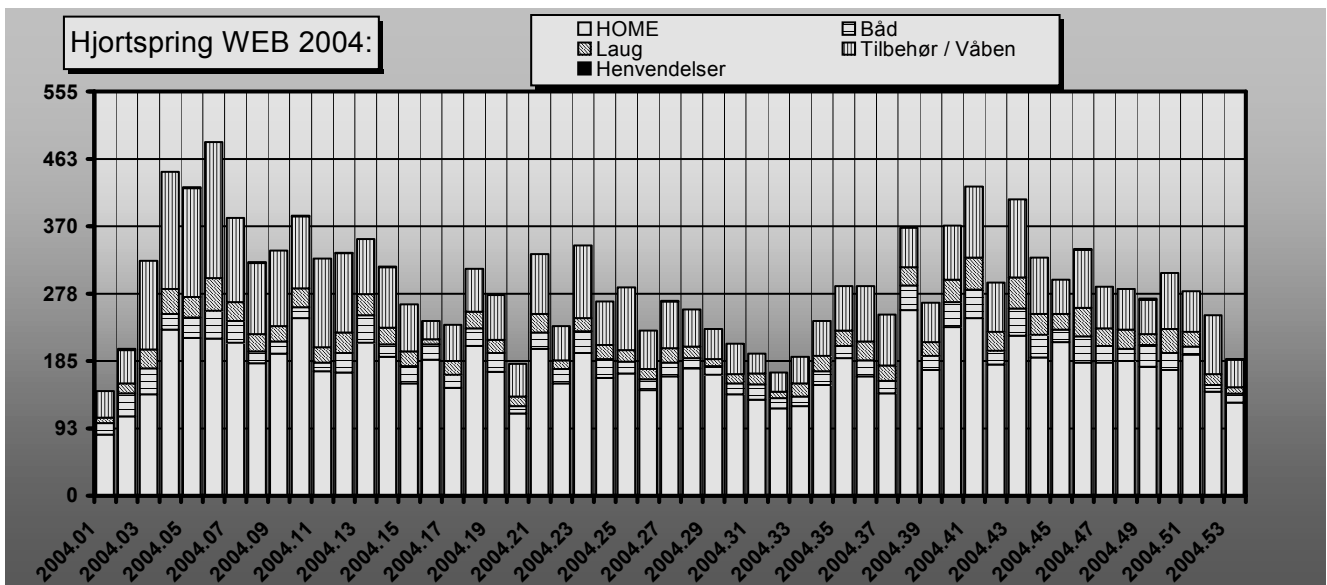
Vi har i 2004 haft en entreindtægt på 17.200 kr. Vi har solgt kort, T-shirts, foredrag for 6.300 kr. og bøger for 10.300 kr. Reelt er solget af bøger 5.000 kr. højere, fordi Nationalmuseet har returneret ikke solgte bøger fra 2003 for de 5.000 kr. Desuden har vi haft indtægter på lidt under 50.000 kr. for udlejning af Tilia til Gottorp og til filmoptagelse med Agaton Film. Dvs. i alt har vi haft egenindtægter på ca. 83.500 kr. Vi har dog haft udgifter på ca. 10.000 kr. til indkøb af bøger og T-shirts, så de reelle indtægter er 73.500 kr.

Der er registreret 1.076 besøgende i Lindeværftet.

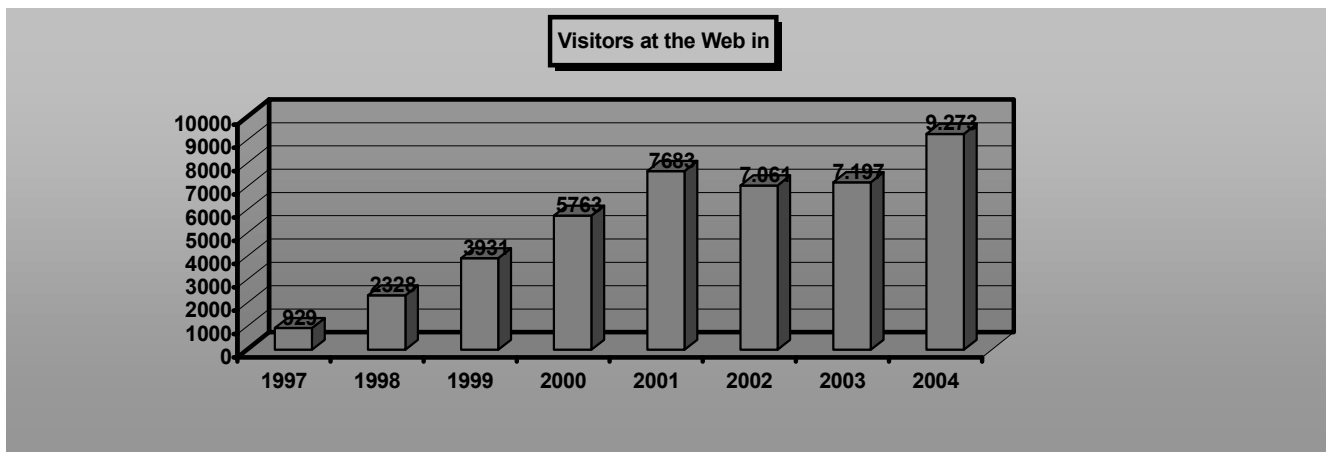
Leif Stig Andersen

HJORTSPRINGBÅDEN PÅ INTERNETTET

Der har gennemsnitlig været 174 gæster på vores hjemmeside pr. uge. – et stort spring fremad siden sidste år, hvor der var 138 pr. uge.

Der har været 2.000 flere gæster på vores hjemmeside i år end der var sidste år – en fremgang på 29 procent.

Ib Stolberg / Leif Stig Andersen